

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 11 Ιανουαρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Ιωάννα Θεμελή Μέλη.

Για να εξετάσει την από 14.12.2020 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1887/14.12.2020 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της με αριθμ. πρωτ. 8041/6/4-ιγ' απόφασης του Διευθυντή περί έγκρισης των από 26.11.2020 και 3.12.2020 Πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «πρώτος παρεμβαίνων»), που εδρεύει ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «δεύτερος παρεμβαίνων»), που εδρεύει ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση με την οποία κρίνονται αποδεκτές οι

προσφορές των παρεμβαινόντων και του οικονομικού φορέα «...» και ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος ο δεύτερος παρεμβαίνων.

Με τις παρεμβάσεις του αμφοτέροι παρεμβαίνοντες επιδιώκουν την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 3.025 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 9.12.2020 πληρωμή στην ... και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 604.838,71€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την από 31.08.2020 διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες της ...», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισθείσας συνολικά δαπάνης 750.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 24.08.2020 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης

καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ στις 31.08.2020 με Α.Δ.Α.Μ. ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 14.12.2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες, μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, στις 3.12.2020, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή την 14.12.2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό κρίση προσφυγής σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

7. Επειδή με τις υπ' αριθμ. 2222/2020 και 2273 Πράξεις της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

8. Επειδή ο πρώτος παρεμβαίνων κατέθεσε στις 22.12.2020 ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 2404/2020 παρέμβασή του για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς έχει κριθεί αποδεκτή η προσφορά του

και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του.

9. Επειδή ο δεύτερος παρεμβαίνων κατέθεσε στις 23.12.2020 ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 2411/2020 παρέμβασή του για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς έχει κριθεί αποδεκτή η προσφορά του και έχει ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ την 24.12.2020 μέσω της επικοινωνίας του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στον επίμαχο διαγωνισμό συμμετείχαν εννέα οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο προσφεύγων, ο πρώτος παρεμβαίνων και ο παρεμβαίνων, οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμ. συστήματος ..., ..., και ... προσφορές τους αντίστοιχα. Σύμφωνα με το από 26.11.2020 Πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή των προσφορών του προσφεύγοντος, των παρεμβαινόντων και του οικονομικού φορέα «...» και την απόρριψη των λοιπών συμμετεχόντων. Κατόπιν δε αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανακήρυξη του δεύτερου παρεμβαίνοντος ως προσωρινού αναδόχου με βάση την ακόλουθη σειρά μειοδοσίας :

1. ... 357.750,36€
2. ... 473.892,00€
3. ... 532.200,00€
4. ... 538.233,84€.

Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκαν τα ως άνω Πρακτικά.

13. Επειδή ο προσφεύγων, ως προσφέρων του εν θέματι διαγωνισμού του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε τρίτος κατά σειρά μειοδοσίας, θεμελιώνει, καταρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς του δεύτερου παρεμβαίνοντος και του οικονομικού φορέα «...» που προηγούνται σε σειρά μειοδοσίας, ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς τους (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση. Σχετικά, έχει γίνει *ad hoc* δεκτό από την νομολογία ότι εταιρεία η οποία κατατάχθηκε σε χαμηλότερες κατά σειρά μειοδοσίας θέσεις σε διαγωνισμό «*με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση, καθόσον, με αυτή προβάλλει αιτιάσεις, οι οποίες αναφέρονται στο περιεχόμενο των οικονομικών προσφορών των προτασόμενων αυτής, κατά σειρά κατάταξης, εταιρειών, η αποδοχή των οποίων (αιτιάσεων), θεμελιώνει προσδοκία ανάθεσης της επίμαχης σύμβασης σε αυτή*» (ΔΕΦ Αθ 711/2013, ΔΕΦ Αθ 873/2012, ΔΕΦΑθ 311/2013).

Ωστόσο, το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23). Ειδικότερα, κατά τη θεωρία και νομολογία το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρξει συρροή των κάτωθι : α) η

προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική, και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προσβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2017, σελ. 745 επ.) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Επίσης, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «*Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846-7). Δεν νομιμοποιείται επομένως όποιος θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του σε μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, τα οποία δεν αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ακύρωσης της πράξης (ΣτΕ 1425/93 ΔΔικ 1994/831). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣτΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προσβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο

τελευταίος (ΣΤΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣΤΕ 1898/2016, 7μελής). Πέραν των ανωτέρω, οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές, και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017).

Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, και δεδομένου ότι το κριτήριο ανάθεσης του υπό κρίση διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει τιμής, εφόσον ο προσφεύγων έχει καταταγεί τρίτος κατά σειρά μειοδοσίας προϋπόθεση της συνδρομής του εννόμου συμφέροντός του προς προβολή ισχυρισμών κατά του πρώτου σε σειρά μειοδοσίας συμμετέχοντος και δεύτερου παρεμβαίνοντος αποτελεί η ευδοκίμηση της προδικαστικής προσφυγής κατά της προσφοράς του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα «...». Για το λόγο αυτό, πρέπει, εν προκειμένω, να προηγηθεί η εξέταση των λόγων της προσφυγής που βάλλουν κατά της προσφοράς του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας συμμετεχόντος (βλ. ΑΕΠΠ 1208/2020, 1272/2020).

Περαιτέρω, ο προσφεύγων στερείται εννόμου συμφέροντος να προβάλλει ισχυρισμούς κατά της αποδοχής της προσφοράς του τέταρτου στην σειρά κατάταξης διαγωνιζόμενου και πρώτου παρεμβαίνοντος. Και τούτο, διότι κατά πάγια νομολογία, προβάλλονται χωρίς έννομο συμφέρον λόγοι, όταν η αποδοχή τους σε κάθε περίπτωση δεν άγει στην υπέρ του αιτούντος κατακύρωση του αποτελέσματος του ένδικου διαγωνισμού (ΣΤΕ 4307/2011, ΕΑ ΣΤΕ 206/2011, 436/2011 και 324/2006). Η δε βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣΤΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς

θεμελίωση του έννομου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣΤΕ 3905/2004). Εν προκειμένω, ακόμη και αν ήθελε κριθεί ότι μη νομίμως έγινε αποδεκτή η προσφορά του τέταρτου κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα και πρώτου παρεμβαίνοντος, ο προσφεύγων δεν έχει ούτε ενδέχεται να έχει ζημία που μπορεί να έχει σχέση με την ανάθεση της συγκεκριμένης υπό εξέταση σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1 επ. του Ν. 4412/2016, πολλώ δε μάλλον διότι ο πρώτος παρεμβαίνων δεν έχει ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης απόφασης αναφορικά με την αποδοχή της προσφοράς του προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, η προσφυγή ασκείται απαραδέκτως ως προς το σκέλος που αφορά την αποδοχή της προσφοράς του τέταρτου κατά σειρά μειοδοσίας διαγωνιζόμενου και πρώτου παρεμβαίνοντος.

14. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» έπρεπε να απορριφθεί διότι τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά εργαζόμενο που δηλώνει στην τεχνική προσφορά του δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της σύμβασης και αποκλίνουν από τις τεχνικές προδιαγραφές. Επίσης, ο εν λόγω διαγωνιζόμενος έχει προβεί σε εσφαλμένο υπολογισμό των κρατήσεων, με αποτέλεσμα το ύψος τους να είναι χαμηλότερο του νομίμου. Περαιτέρω, το δηλωθέν στην οικονομική προσφορά εργατικό κόστος υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου, καθώς δεν υπολογίζονται οι προσαυξήσεις των ωρών των αργιών και των Κυριακών. Πέραν των ανωτέρω, κατά τον προσφεύγοντα η εταιρεία «...» δήλωσε ότι θα απασχολεί ορισμένους εργαζόμενους επτά ημέρες την εβδομάδα.

15. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί των λόγων της προσφυγής που βάλλουν κατά της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» προβάλλει ότι :*«Σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.2 εδάφιο ε΄ της Τεχνικής Προσφοράς ανωτέρω (α) σχετικής Διακήρυξης, ζητείται οι οικονομικοί φορείς να μας εξειδικεύουν΄΄ Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ΟΧΙ τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ. Ο οικονομικός*

φορέας για το ... δηλώνει στην προσφορά του ότι κάθε εργαζόμενος θα καλύπτει κατά Μ.Ο.1020,00τ.μ., ενώ η απαίτηση της Υπηρεσία μας σύμφωνα με τα άτομα που μας δηλώνει, είναι 991,34 τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο.όπως αναλυτικά διατυπώνεται στο από 26-11-2020 Πρακτικό Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής - Τεχνικών Προσφορών, με αποτέλεσμα να υπερκαλύπτει τον καθαρισμό του εν λόγω κτιρίου.

β) Η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα έχει συνταχθεί με τους όρους της Διακήρυξης και έχει γίνει αποδεκτή από την Υπηρεσία μας.

γ) Η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών δέχθηκε τη διευκρίνιση του οικονομικού φορέα ότι όπου απαιτούνται εργασίες 7 ημέρες την εβδομάδα θα χρησιμοποιηθεί προσωπικό από άλλους χώρους, που απασχολούνται λιγότερες ημέρες την εβδομάδα χωρίς όμως να υπερβαίνει το μέγιστο όριο των εβδομαδιαίων ωρών που απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία».

16. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης[...].2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις [...] 4. Η υποχρέωση της παραγράφου 2 : (α) επισημαίνεται στα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθ. 53 [...] ».

17. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως : ... ια) τα τεχνικά

χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης ,[...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.)[...]».

18. Επειδή το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α΄ παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.[...]2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.[...] 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...]».

19. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η

οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102[...].».

20. Επειδή, το άρθρο 94 του νόμου 4412/2016 ορίζει ότι: « [...] 4.. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

21. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : « 1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης
Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις όπου στεγάζονται οι Υπηρεσίες της [...]

Ο τόπος παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών καθαρισμού είναι οι κτιριακές εγκαταστάσεις όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες

Η υποβολή προσφοράς τεκμαίρει την εκ μέρους του προσφέροντος πλήρη γνώση της διαμόρφωσης και κατάστασης των ως άνω κτιρίων .

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, οι υπό ανάθεση υπηρεσίες καθαρισμού, τα ωράρια, τα υλικά καθαρισμού και λοιπές ειδικές απαιτήσεις, περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της παρούσας πρόσκλησης. [...]

2.4.3.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα:

(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής -Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.[...]

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

[...] 2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα.

Οι προσφέροντες πρέπει να εξειδικεύουν στις τεχνικές προσφορές τους, τα κάτωθι στοιχεία:

- α. Τον συνολικό αριθμό των εργαζομένων.
- β. Τον αριθμό των εργαζομένων, ανά κτιριακή εγκατάσταση.
- γ. Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας (ώρες ανά ημέρα), ανά κτιριακή εγκατάσταση.
- δ. Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, αντίγραφο της οποίας οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά τους, και η οποία (συλλογική σύμβαση) θα είναι η ισχύουσα κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους.
- ε. Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο.[...]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

- α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος

Αριθμός απόφασης: 76/2021

σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , [...] β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,[...] η) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης - ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ

Α /Α	ΚΤΙΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ (με όλες τις συστεγαζόμενες Υπηρεσίες)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α ΚΤΙΡΙΟΥ (σε τ.μ.)	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ	ΜΟΝΙ ΜΕΣ ΚΑΘΑΡΙ ΣΤΡΙΕΣ	ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ	ΕΛΑΧ. ΜΗΝΙΑ Ε Σ ΩΡΕΣ
...		39.000τμ	13.780 τ.μ. γραφεία		ΔΕΥ-ΤΕΤ-ΠΑΡ Η ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ	
			20τμ ...		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
			4.000τμ Κοινοχρηστοί Χώροι-κλιμακοσταςια		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
			150τμ wc		7 ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ (ΠΡΩΙ - ΑΠΟΓΕΥΜΑ)	
			70 τμ γυμναστήριο		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
			400τμ wc		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
			4.100 εισοδος-διαδρομοι- αιθριο-εξώστες-σκοπιες- ανελκυστηρες		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
			500 τ.μ αμφιθέατρο		ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	

600 τ.μ. κρατητήρια	7 ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ (ΠΡΩΙ - ΑΠΟΓΕΥΜΑ)	
600 τ.μ. Κέντρο ... και Τηλεφωνικό Κέντρο ...	7 ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ ΠΡΩΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑ (ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΑ ΑΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΩΝ)	
900 τ.μ. εστιατόριο - μαγειρείο - Κυλικεία	7 ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΡΩΙ-ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΗ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΓΙΩΝ)	
40 τ.μ. Παρεκκλήσι- ...	ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΡΓΙΩΝ	
3.200 τ.μ. αποθήκες-υπογείοι χώροι σταθμευσης	ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗ Η ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ	
ΣΥΝΟΛΟ:28. 410 τ.μ.		

[...] Ε. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Ε.2 Όλα τα προϊόντα καθαρισμού που θα χρησιμοποιούνται να έχουν πιστοποιητικό ISO, το οποίο θα υποβάλλει σε φωτοαντίγραφο (αν είναι ξενόγλωσσο και μεταφρασμένο). [...]

22. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να

τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

23. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

24. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

25. Επειδή σε συνέχεια των ως άνω σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχής της τυπικότητας, είχε κριθεί κατά το προγενέστερο θεσμικό καθεστώς ότι όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης

ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Απόφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ, δε, μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

26. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου....*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

27. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

28. Επειδή στον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η τεχνική προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν την πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο όρο απαιτείται να εξειδικευθούν στην τεχνική προσφορά, μεταξύ άλλων, ο αριθμός των εργαζομένων που θα απασχοληθούν ανά κτίριο, οι ημέρες και οι ώρες εργασίας των εργαζομένων ανά ημέρα σε έκαστο κτίριο καθώς επίσης και τα τετραγωνικά μέτρα

Αριθμός απόφασης: 76/2021

καθαρισμού ανά εργαζόμενο. Στο δε Παράρτημα Ι - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ της διακήρυξης παρατίθενται αναλυτικώς, οι ημέρες ανά εβδομάδα καθώς και τα τετραγωνικά μέτρα που απαιτείται να καθαριστούν σε έκαστο από τα είκοσι κτίρια που αποτελούν το φυσικό αντικείμενο του διαγωνισμού. Ειδικώς, για το κτίριο του ... προβλέπεται ότι σε ορισμένες εγκαταστάσεις θα παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας και δυο φορές την ημέρα (πρωί-απόγευμα). Επομένως, κατά τη διακήρυξη, τα τετραγωνικά μέτρα που χρειάζεται να παρασχεθούν υπηρεσίες καθαριότητας ανά ημέρα σε έκαστο κτίριο συνιστούν τεχνική προδιαγραφή, η πλήρωση της οποίας πρέπει να αποδειχθεί δια των υποβαλλόμενων με την τεχνική προσφορά εγγράφων. Ως εκ τούτου, ο ορθός υπολογισμός των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο και ανά ημέρα απαιτείται να δηλωθεί με την τεχνική προσφορά ώστε να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες καθαριότητας θα παρασχεθούν καθημερινώς επί του συνόλου των αναφερόμενων στο Παράρτημα Ι κτιριακών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στο αντικείμενο του διαγωνισμού και κατά τον τρόπο που αναφέρεται στο εν λόγω Παράρτημα και άρα θα εξασφαλιστεί η πλήρωση της προδιαγραφής καθώς δεν θα παραλείπονται από την καθημερινή παροχή των υπηρεσιών κάποιοι χώροι (Βλ. και ΑΕΠΠ 859/2020). Σημειωτέον ότι, κατά τον όρο 2.4.6 της διακήρυξης συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς σε περίπτωση απόκλισης από τις τεχνικές προδιαγραφές.

29. Επειδή ειδικότερα, με βάση τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης αναφορικά με το κτίριο .../..., διαμορφώνεται ο ακόλουθος πίνακας τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανα ημέρα ο οποίος περιλαμβάνεται και στο από 26.11.2020 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και δεν αμφισβητείται :

ΣΗΜΕΙΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ	
Γραφεία	13780	0	13780	0	13780	0	0	

Αριθμός απόφασης: 76/2021

...	20	20	20	20	20			
Κοινόχρηστοι χώροι-κλιμακοστάσια	4000	4000	4000	4000	4000	4000		
wc	150	150	150	150	150	150	150	ΠΡΩΙ
wc	150	150	150	150	150	150	150	ΑΠΟ
γυμναστήριο	70	70	70	70	70	70	0	
wc	450	450	450	450	450	450	0	
Είσοδος-διαδρομοι-αιθριο-εξωστεε-σκοπιές-ανελκυστήρες	4100	4100	4100	4100	4100	4100	0	
αμφιθέατρο	500	500	500	500	500	500	0	
κρατητήρια	600	600	600	600	600	600	600	ΠΡΩΙ
κρατητήρια	600	600	600	600	600	600	600	ΑΠΟ
Κέντρο επιχειρήσεων... και τηλεφωνικό κέντρο ...	600	600	600	600	600	600	600	ΠΡΩΙ
Κέντρο επιχειρήσεων... και τηλεφωνικό κέντρο ...	600	600	600	600	600	600	0	ΑΠΟ
Εστιατόριο-μαγειρειο-κυλίκεια	900	900	900	900	900	900	900	ΠΡΩΙ
Εστιατόριο-μαγειρειο-κυλίκεια	900	900	900	900	900	900	0	ΑΠΟ
Παρεκκλήσι ...	40	40	40	40	40	40	0	
Αποθήκες-υπόγειοι χώροι στάθμευσης	3200	0	0	3200	0	0	0	
Σύνολο τμ	30660							

Όπως δε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο οικονομικός φορέας «...» δήλωσε στην τεχνική του προσφορά ότι θα απασχολήσει για το εν λόγω κτίριο αθροιστικά 28 εργαζομένους. Επίσης δήλωσε ότι τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο είναι 1.020. Δεδομένου όμως, ότι, ως ήδη έχει εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, στο ... απαιτείται η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας σε κάποιες επιφάνειες του κτιρίου πρωί και απόγευμα, η Επιτροπή Διαγωνισμού την 29-10-2020 αιτήθηκε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού από τον ως άνω οικονομικό φορέα να εξειδικεύσει τον καταμερισμό των δηλωθέντων με την προσφορά του 28 ατόμων, με βάση τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης. Προς

Αριθμός απόφασης: 76/2021

απάντηση στο ως άνω αίτημα, την 4-11-2020 ο διαγωνιζόμενος «...» δήλωσε τον ακόλουθο καταμερισμό ατόμων:

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ
28	13	27	14	27	13	6

Επίσης, ως αναφέρει ο εν λόγω διαγωνιζόμενος στις διευκρινίσεις του «*Τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο έχουν υπολογισθεί στο σύνολο επιφάνειας καθαρισμού των 28.410τ.μ./ 28 άτομα = 1.014,64τ.μ. ή 1.020,00τ.μ. περίπου ανά άτομο όπως έχουμε δηλώσει στρογγυλοποιημένα στην προσφορά μας*». Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω στοιχείων της τεχνικής προσφοράς του συμμετέχοντος «...», για το ..., τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ανά ημέρα έπρεπε, προκειμένου να πληρούν τις απαιτήσεις του ως άνω παρατιθέμενου Πίνακα τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανα ημέρα, να διαμορφώνονται ως εξής:

Δευτέρα 30.660τ.μ./28άτομα=1.095,00τ.μ./άτομο.

Τρίτη 13.680τ.μ./13άτομα=1.052,31τ.μ./άτομο.

Τετάρτη 27.460τ.μ./27άτομα=1.017,04τ.μ./άτομο.

Πέμπτη 16.880τ.μ./14άτομα=1.205,71τ.μ./άτομο.

Παρασκευή 2.7460τ.μ./27άτομα=1.017,04τ.μ./άτομο.

Σάββατο 13.680τ.μ./13άτομα=1.052,31τ.μ./άτομο.

Κυριακή 3.000τ.μ./6άτομα=500,00 τ.μ./άτομο.

Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι ο εν λόγω διαγωνιζόμενος δήλωσε στην τεχνική του προσφορά 1.020τμ καθαρισμού/άτομο αδιακρίτως για κάθε ημέρα που θα παρέχει τις υπηρεσίες, βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι δεν πληρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης για το κτίριο του ..., καθώς για τις ημέρες Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο, με βάση των αριθμό των εργαζομένων που ο διαγωνιζόμενος «...» δηλώνει ότι θα απασχολήσει στις εν λόγω ημέρες στο ως άνω κτίριο, θα παρέχονται

Αριθμός απόφασης: 76/2021

υπηρεσίες καθαριότητας σε λιγότερα τετραγωνικά μέτρα από αυτά που απαιτεί η διακήρυξη, ως τεχνική προδιαγραφή. Συγκεκριμένα,

Τη Δευτέρα συνολικά θα παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας σε $1.020,00 \times 28 = 28.560,00$ τμ. από τα απαιτούμενα 30.660τ.μ. βάσει των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης

Την Τρίτη συνολικά θα παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας σε $1.020,00 \times 13 = 13.260,00$ τμ. από τα απαιτούμενα 13.680,00τ.μ.

Την Πέμπτη συνολικά θα παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας σε $1.020,00 \times 14 = 14.280,00$ τμ. από τα απαιτούμενα 16.880,00τ.μ.

Το Σάββατο συνολικά θα παρέχονται υπηρεσίες καθαριότητας σε $1.020,00 \times 13 = 13.260,00$ τμ. από τα απαιτούμενα 13.680,00 τ.μ.

Αβασίμως δε η αναθέτουσα αρχή προβάλλει στις απόψεις της ότι δεν απαιτείται να δηλωθούν στην τεχνική προσφορά τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ανά ημέρα, καθώς παραγνωρίζει τις ρητές και σαφείς τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Ι διακήρυξης που προβλέπουν ότι στο επίμαχο κτίριο παρέχονται διαφορετικές υπηρεσίες καθαρισμού ανά ημέρα και για το λόγο αυτό άλλωστε αιτήθηκε και την παροχή διευκρινίσεων. Ομοίως αβασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή ότι με βάση τη διακήρυξη η απαίτηση της αναθέτουσας αρχής ως προς τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο για την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» ανέρχεται σε 991,34τ.μ./άτομο. Και τούτο διότι, το εν λόγω μέγεθος αποτελεί τον μέσο όρο των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο και ανά ημέρα, όπως αυτός διαμορφώνεται από το άθροισμα των τετραγωνικών μέτρων που απαιτείται να καθαριστούν όλες τις ημέρες για το κτίριο του ..., ήτοι εν προκειμένω $1095,00 + 1052,31 + 1017,04 + 1205,71 + 1017,04 + 1052,31 + 500,00 = 6939,41/7$ ημέρες = 991,34τ.μ, και βάσει του οποίου κρίθηκε αποδεκτή η τεχνική προσφορά του διαγωνιζόμενου «...», όπως

αναφέρεται στο από 26.11.2020 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ωστόσο, ο ως άνω μέσος όρος τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο και ανα ημέρα συνιστά πλασματικό μέγεθος και όχι τον πραγματικό αριθμό των τετραγωνικών μέτρων επί των οποίων θα παρασχεθούν υπηρεσίες καθαρισμού ανά ημέρα από έκαστο εργαζόμενο και άρα δεν μπορεί να αποτελέσει νόμιμη βάση για την απόδειξη της πλήρωσης της επίμαχης τεχνικής προδιαγραφής και της αποδοχής της τεχνικής προσφοράς. Συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 22-27, όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, να απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» και ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

30. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η εξέταση των λοιπών ισχυρισμών της προσφυγής περί απόρριψης της προσφοράς του διαγωνιζόμενου «...» παρέλκει ως αλυσιτελής δοθέντος ότι η εκτεθείσα στην προηγούμενη σκέψη πλημμέλεια της προσφοράς του παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψή της και την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που έκρινε αποδεκτή την προσφορά του.

31. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με τα εκτεθέντα υπό σκέψη 13, εφόσον κρίνεται ακυρωτέα η προσβαλλόμενη κατά το σκέλος που αποδέχεται την προσφορά του δεύτερου σε σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα «...», ο προσφεύγων μετ' εννόμου συμφέροντος προβάλλει ισχυρισμούς ως προς την αποδοχής της προσφοράς του δευτέρου παρεμβαίνοντος και προσωρινού αναδόχου. Ειδικότερα, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά του δευτέρου παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί διότι δήλωσε στο ΕΕΕΣ ότι δεν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης, στην τεχνική του προσφορά δεν περιλαμβάνει όλα τα αξιούμενα από τη διακήρυξη έγγραφα, ενώ τα δηλωθέντα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά εργαζόμενο δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της σύμβασης. Πέραν των ανωτέρω, ο εν λόγω διαγωνιζόμενος

έχει προβεί σε εσφαλμένο υπολογισμό των κρατήσεων, με αποτέλεσμα το ύψος τους να είναι χαμηλότερο του νομίμου, το δε δηλωθέν εργατικό κόστος υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, καθώς δεν υπολογίζονται οι προσαυξήσεις των ωρών των αργιών και των Κυριακών.

32. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της επί των λόγων της προσφυγής κατά της αποδοχής της προσφοράς του δευτέρου παρεμβαίνοντος προβάλλει ότι «...Η Υπηρεσία μας δέχεται τον ισχυρισμό Έκ παραδρομής Έ του οικονομικού φορέα, διότι και σε παλαιότερη συνεργασία μας και σε τωρινή συνεργασία μας καθώς και στην κατάθεση της προσφοράς του είναι ενήμερος ως προς τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις. β) Ως προς τα πιστοποιητικά ISO των προϊόντων και των μέσων καθαρισμού σύμφωνα με την ανωτέρω (α) σχετική Διακήρυξη ζητούνται και κατατίθενται από τον τελικό ανάδοχο. Είναι έργο της Επιτροπής Παραλαβής-Παρακολούθησης Εργασιών να τα ελέγξει και όχι έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών. Ότι αναγράφεται στην παράγραφο Ε του παραρτήματος Ι της ανωτέρω (α) σχετικής Διακήρυξης αποτελούν υποχρεώσεις του τελικού αναδόχου και δε ζητούνται στο στάδιο της Αξιολόγησης των Προσφορών. Για το λόγο αυτό δε ζητούνται τα πιστοποιητικά ISO που περιγράφονται στο στοιχείο Ε.2 της παραγράφου Ε, όπως επίσης στο ανωτέρω στάδιο δε ζητούνται και φ/φα στοιχείων ταυτότητας των εργαζομένων που μας δηλώνουν οι οικονομικοί φορείς ότι θα απασχοληθούν στο έργο, σύμφωνα με το στοιχείο Ε.12 της παραγράφου Ε της Διακήρυξης μας. γ) Σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.2 εδάφιο ε΄ της Τεχνικής Προσφοράς ανωτέρω (α) σχετικής Διακήρυξης, ζητείται οι οικονομικοί φορείς να μας εξειδικεύουν Έ Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο Έ. και ΟΧΙ τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ. Ο οικονομικός φορέας για το ... δηλώνει στην προσφορά του ότι κάθε εργαζόμενος θα καλύπτει κατά Μ.Ο. 1368,50 τ.μ., ενώ η απαίτηση της Υπηρεσία μας σύμφωνα με τα άτομα που μας δηλώνει, είναι 1202,89 τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο. όπως

αναλυτικά διατυπώνεται στο από 26-11-2020 Πρακτικό Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής -Τεχνικών Προσφορών, με αποτέλεσμα να υπερκαλύπτει τον καθαρισμό του εν λόγω κτιρίου. δ) Η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα έχει συνταχθεί με τους όρους της Διακήρυξης και έχει γίνει αποδεκτή από την Υπηρεσία μας».

33. Επειδή στο Παράρτημα Ι –Τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης προβλέπεται ότι όλα τα προϊόντα καθαρισμού που θα χρησιμοποιούνται πρέπει να έχουν πιστοποιητικό ISO. Δοθέντος δε ότι, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 28, σύμφωνα με τον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης η τεχνική προσφορά περιλαμβάνει, επί ποινή αποκλεισμού, όλα τα έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών, προκύπτει με σαφήνεια ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλλουν με την τεχνική τους προσφορά τα απαιτούμενα πιστοποιητικά ISO, άλλως καθίσταται αδύνατη η απόδειξη της πλήρωσης της επίμαχης προδιαγραφής και άρα συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφοράς.

34. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο δεύτερος παρεμβαίνων δεν υπέβαλε με την τεχνική του προσφορά πιστοποιητικά ISO των προϊόντων καθαρισμού που θα χρησιμοποιήσει. Αβασίμως δε η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται στις απόψεις της ότι τα επίμαχα πιστοποιητικά θα προσκομιστούν από τον ανάδοχο κατά την εκτέλεση της σύμβασης και θα ελεγχθούν από την Επιτροπή Παραλαβής, καθώς η διακήρυξη ρητώς προβλέπει, ως τεχνική προδιαγραφή, ότι τα προϊόντα καθαρισμού πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό ISO και, ως εκ τούτου, απαιτείται τα εν λόγω έγγραφα να υποβληθούν με την τεχνική προσφορά, κατά τον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης και το άρθρο 94 του ν. 4412.2016. Ομοίως αβασίμως ο δεύτερος παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι τα πιστοποιητικά ISO πρέπει να υποβληθούν κατά το στάδιο της κατακύρωσης, καθώς τα επίμαχα έγγραφα δεν προβλέπονται στη διακήρυξη ως αποδεικτικά μέσα πλήρωσης κριτηρίων επιλογής. Περαιτέρω, αλυσιτελώς η αναθέτουσα

αρχή ισχυρίζεται ότι στο στάδιο υποβολής των προσφορών δεν ζητούνται ούτε φωτοαντίγραφα στοιχείων ταυτότητας των εργαζομένων που δηλώνουν οι οικονομικοί φορείς ότι θα απασχοληθούν στο έργο, καθώς ο όρος Ε.12 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης που αφορά τα στοιχεία αυτά ρητώς αναφέρει ότι πρέπει να υποβληθούν κατά την υπογραφή της σύμβασης και δεν σχετίζεται με τη διάθεση πιστοποιητικών ISO για τα προϊόντα καθαρισμού που ως τεχνική προδιαγραφή απαιτείται να υποβληθούν με την τεχνική προσφορά. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 22-27, όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, να απορρίψει την προσφορά του δευτέρου παρεμβαίνοντος και ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

35. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η εξέταση των λοιπών ισχυρισμών της προσφυγής περί απόρριψης της προσφοράς του δευτέρου παρεμβαίνοντος παρέλκει ως αλυσιτελής δοθέντος ότι η εκτεθείσα στην προηγούμενη σκέψη πλημμέλεια της προσφοράς του παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψή της και την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που έκρινε αποδεκτή την προσφορά του.

36. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

37. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

38. Επειδή, βάσει των εκτεθέντων υπό σκέψη 13, η εξέταση της πρώτης παρέμβασης καθίσταται άνευ αντικειμένου (Βλ. Παυλίδου Ε, «Οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως στη νομολογία του ΣΤΕ», ΕφημΔΔ 2015, τ. 2, σελ. 256- 257), δοθέντος ότι σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης η οποία, εν προκειμένω, δεν προσβάλλεται ως προς το σκέλος που αφορά την αποδοχή της προσφοράς του πρώτου παρεμβαίνοντος λόγω του σχετικού απαραδέκτου της προσφυγής.

39. Επειδή η δεύτερη παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί

40. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 37, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τη δεύτερη παρέμβαση

Ακυρώνει τη με αριθμ. πρωτ. 8041/6/4-ιγ' απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου ποσού 3.025 ευρώ

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 11 Ιανουαρίου 2020 και εκδόθηκε την 13^η Ιανουαρίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ